

Womhaj Bóh!



Číslo 28.
14. Julija.

Číslo 11.
1901.

Serbske njedzelske lopjenka.

Wdawaju so kóždy sobotu w Smolerjez knihcizisheczejni w Budyšinje a su tam dostacž sa šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

6. njedzela po hwjatej Trojizy.

Jan. 15, 1—11.

„Wostańće we mni a ja we waš.“

„Wostańće we mni“ — tak praji tón Knjes něhdy k swojim wuczobnikam, a sawěrnje, hač runje bě nawoženja wot nich přecjž wšaty, njeje so tola inuślowne sjednocenje s nim šhubilo. Dofelž pak su hamy we nim wostali, dha tež wšitkim tym, kotrychž běše tón Knjes jim poruczil, pšchego sašo pšchwołaja: Džeczatka, wostańće pšchi nim! — Wostańće pšchi mni, tak praji tón hamy sbóžnik, kotryž hubjenych a wobceženych k sebi wola: „Bójće se mni, a šchtóz ke mni pšchindže, teho njebudu ja won wustorcjeć.“ Tež dženska dyrbi to naša přenja próšwa byč: Bójće k Jesuše. Zich wjele je hižo hač dotal k temu Knjesej pšchischo, ale woni su so na jeho wošobje a jeho rěči postorkowali a su so teho dla sašo wot njeho wobrocžili, a teho dla ma jeho dženskišche napominanje: „Wostańće we mni!“ hwoje dobre prawo wošobje hiščeje w našim čašu, hdžez wotpad wot Boha a jeho žalbowaneho so pšchego dale wupšchecjera. O, budźće stróšbni a wachujće. Hlajće, wozušbnjenje wot Boha nahle njepohadža, swjast, kiž naš s Bohom sjednoczi, we wošobnjenju so njewotwjaša, to so po nječim stawa, ale běda tebi, hdyž móžesch tajke wotwjašanje snječ. Napošled tak daloko pšchindžesch, so w šhryštowym towaštwje wjazy nještejšich, so fěrschta čěmnošče tebe zyle wobnježi. Šchtóz mudry je, kěžbuj teho dla

s nowej šhutošću na stare napominanje: „Džerž, šchtóz mašch, — budž šwěrnj hač do šmjercze, — džeczatka wostańće pšchi nim.“ Šwjate pišmo wšhelke wobrašy naložuje, so by towaštwu mjes šhryštowom a jeho wuczobnikami wošnamjenilo. Šak lubošne je tamne pšchirnanje wo dobrym pastyrju a jeho wozwach, abo wo hłowje a štwach, pšches kotrež won najwuzšche sjednocenje s nim pokáže! Š temu pšchindže dženska pšchirnanje wo winowym pšchitku a jeho halojami. Ale kěžbujće derje: wulki rošžděl je mjes šwonkowym sjednocženjom s šhryštowom a wěrnym towaštwom wutroby s nim. Někotři so šhawnje swojeho sbóžnika njewotrjeknu, woni pšchi wulkim štadle dobreho pastyrja wostanu, su pak nječyšte a hrošne wozwy. Woni derje so šchesczijenjo mjenuja, ale jich šlawštwu na šhryštowym čěle je nježiwe, dofelž ani s hłowu, ani s prawymi šlawami tuteho čěla wušto sjednoczeni nješbu. Wot winoweho pšchitka, kiž je njebejški winizat do tuteho šwěta plodžil, njehadža so wottorchnyč, a tola s nim jenož šwonkownje hromadže wišaja. Tajzy čłowjekoj so ludazy šchesczijenjo a wjele hóršchi, hač tamni wotpadnjeni, kiž so šhawnje wot swojeho sbóžnika wotwobrocža a wola: „Roštorhajmy jeho swjast a čěšćimny wot so jeho šchryš.“ Džeczatka wostańće pšchi nim, haj, we nim. Šchtóz temu Knjesej pšchiwušuje a s zylej wutrobu pšchiwušuje, s wutrobnej lubošću, tón je jedny duch s nim. Šhryštw tež ham w tajkim čłowjeku wostanje, we nim a pšches njeho so dopošašuje, tak so móže tajki wyšoko wobnadženy wuczobnik špewacž a prajicž: „Knjeze,

mój pastyrjo, zórlo wischeho wjeßela, ty by mój a ja bym twój, nihto naju dželicz njemóže". Pucž k tajtemu kraßnemu kónzei njeje czežki, kóždy móže jón namatač a po nim khodzicz, khudy a bohaty, džekaczet a kral, prénje žadanje jenož je, so wostanješch w Jezusowej rěczy, to je w słowje, kotrež je wón pšches ert profetow a japoschtolow rěčal. Tak jo prěni kšhefczijenjo džerčachu, wot kotrychž byj. Rufasch wobšwědči: „Woni wostachu stajnje we wuczbje tych japoschtolow,“ a ja nimi by potom wšchitzy wěrní kšhefczijenjo šlědžili, kotrychž teho šwěta lojchty a wjeßela wabicz njemóžachu, kotřiz po słowje byj. Pawola cžinjachu, i kotrymž wón swojeho Timothea napomina: „Wostan pšchi tym, ištož by nawuknył a tebi je dowěrjene.“ A kat waje mozy dostanu winowe hałošy wot swojeho pjenka, kajki dobyłt prawi kšhefczijenjo wot swojeho njebejšekeho winizarja! Woni wšchinješu plody ducha a prawdošće, kiž hacž do wěczneho žiwjenja wostanu, woni budža pšchego polnišči w hnadže a pójnacžu Jezom Khrysta, a tak by druhim k sbožu a žohnowanju, wšchetož žiwjenje iabo žiwjenje šbudži, a ištož je šam šwětko, móže cžemnosč roššwělicz. Cžim wjazy dobrych plodow pak něchtó ma, cžim wjazy wón mjeno teho pšchekraßni, kiž nam wšchitko wodawa, ištož k pravemu žiwjenju a khodzjenju šluži. Šchtož pak i jeho towarštwa wustupi, je šhubjenu. W Khrystušbu móžemy jenož jako džeczi k njebejškemu Wótzei pšchinč, móžemy šo wuššychjenja našcheho modlenja nadžecz, jenož w našchim šnjeju móžemy najkraßnišche wjeßele wužiwać, wjeßele, kotrež nam žana móž šwěta rubicz njemóže, kotrež hacž do wěcznosče traja. Nětk pak dale wěmy, so dyrbja šo plódnje hałošy plahowacž, jeli so dyrbi plódnosč wobštacž, a runje tak dyrbi tež njebejški winizat i nožom ipytowanja, šrudoby a wšchelateho kšhiza wšchitke rostliny šeniške wotrějacž, so by našche kšhefczijanštvo pšchego šprawnišche bylo a Bože šłowo mjes nami pšchego wjazy ialoženja namatało. Džeczatka wostanče pšchi nim, ipominaječe na dženi Khrystušoweho pšchichoda a nješapomnječe, so wón šwojich šnaje. Wón šnaje iazpijerow šwojeho mjena, a woni budža k hańbje pšched nim, wón šnaje šwonkownych kšhefczijanow, a šahańbjeni dyrbja woni wot jeho woblicza hiež. Wón pak tež tych šnaje, kotřiz w cžasju huady so tym šteja, so bych Khrysta dobyli, a woni budža junu i wjeßelosčezju pšched nim štejecž a jeho ruka budže jich šłonežnje dowješcz do jahrody njebejšekeho Žerufalema, hdžez roščenja, kšhefczicza a plódnjenja ženje kónz njebudže. Tcho dla: Džeczatka wostanče pšchi mui. B. J.

Šamjen.

Pucžowanje po Božim pižmje

abo

Iazle myšle nadeńdžech, Bože šłowo cžitajo.

Wodawa šwěrný cžitaj „Pomhaj Wóh-a“.

1. Inži Wóšjašowe, 24. staw.

(Wotrčowanje.)

Šlaj, ja tu šteju pola wodoweje študnje a džowki měšchczanšch ludži, i kotrychž mam jemu wubracž, pšchinđu won po wodu, nacžeracž, so je wšchitke wohladam. Kotru pak mam wubracž? Njemóžu hebi šam šaradžicž, teho dla radž mi, so bych wjeđal a špóšnal, kotru by šladal, a teho dla cžu šam šnamjo postajicž:

Šduž nětk holza pšchinđu, kotrež rječnu: Nakhil šwój faran, so šo napiju, a wona niž jenož pšcheczelnije moju próštwu dopjelnižy, ale moju próštwu hišcheže pšchekwatažy rječnje: Napij šo, a cžu tvoje wjelbtudy tež napojicž; dha štan šo, so by to ta

byla, kotruž by šwojemu šlužobnišej Šaakej wobradžil; a ja po tym pójnaju, so by ty šmilnosč nad mojim knješom wopofašal. To budže šawěšče prava macž w domje, kotraž šo nještara jenož wo ludži, ale tež pšcheczelnije wo šót.

Tu šljuchiny wošebitu modlitwu, wukhadžazu je šylneje wěry pobožneho cžłowjela, kotryž je šmel pšchi tak czežkim brašchčenju wot šnješa žyle wurjadne šnamjo hebi žadač, kaž by to někotři drusy nadobni cžłowjetojo tež cžinili. Wly pal nješměny tajke rječowške šutki i wošebje šylneje wěry šczehowacž, kotrež by šo žórtile i wošebiteje dowěry do Wóha, dofelž nimamy porucžiwčeša to; tak njemohle šo tajke šutki štačž po wěry. Wly mamy i našchej modlitwu wukhód wischeho Wóžej hnadnej woli porucžecz.

A doniž běšche wotročł dorěčal, hlaj, duž pšchinđuške Rebecka, Bethuelowa džowka, kotryž běšche Milžny byj, kotraž běšche Mahorowa, Abrahamoweho bratrowa žona, a njebešche faran na šwojim ramjenju.

Hišcheže dženzka khodzja w tamnych štronach arabške pastyrške kralowške džowki šame k študnjam po wodu. Pšchi tutej škladnosčzi je pšchi študnjach šhadžowanja mladych holžow. Pucžowat po tamnych štronach pojwěda: Nadeńdžechmy pšchi pucžu i Őra do Bir mnoho študnjow; pšchi nich napowjachu holzy je kušodnych wšow je splashow šurdow a Turkmanow, šwój šót. Wone nje-mějachu mješwoczjo pšchitryte, jako je to wašchnje w měštach. Šduž je postrowidny a i šonja štočžidny, pšchinješechu nam wodu a napowjachu tež našche šonje. To běšche mi wošebje šponjatowanja hódne, dofelž běšche w tutych štronach Rebecka k šlužbje hnydom hotowa byla. Ššnano šmy šo je šameje študnje napili, i kotrež je wona cžerata.

A wona běšche jara rjana holza na pohladanje, hišcheže knješna, a njebešche hišcheže žaneho muža pójnala; ta pšchichedšchi delc nacžera šwój faran a džěšche iabo horje.

Duž běšche wotročł, jahorjenu i lubošezju jeje postawy, jej napšcheczjo a džěšche, so by šwoje šnamjo wušpytował: Daj mi wšchal šo šapki wodny napicz i tvojeho farana!

A wona wotmolwi: Šij, mój knježe! A hětše pušcheci wona šwój faran na šwoju ruku a da jemu picž.

A hdžž šo jemu napicz da, džěšche wona: Ša cžu tvojim wjelbtudam tež cžerpacž, hacž budža wšchitke napojene.

A škwatawšchi wula je šwojeho farana wodu do korta a běšche iabo k študni cžerpacž a nacžerpa wšchitkim jeho wjelbtudam.

A šón muž šo jej džiwajzy njemóžesche šo na njej dohladač, hdžž wona je štajnje hotowej pišnosčju šo wo jeho wjelbtudy štarasche, a mjelčesche, so by hišcheže truczšicho džiži jenož šwonkownje i dopjelnenja jeho šnamjenja špóšnal, hacž je šnješ k jeho pucžej šbože dał a jemu hnydom pšchi prěniu šettanju prawu pšchuwjeđł abo niž.

Wóžno bē hišcheže, so njeje i Abrahamoweho krejnego pšcheczelnšwa, kaž běšche hebi Abraham pšchal. Wy-li temu tak bylo, dha njeby ju mohł ja prawu mēcz, bēšche-li tež šo jeho šnamjo žyle nadpadnje a widomnje jemu dostalo.

Włody šólz nima šo do młodeje holzy kaž wošlepjenu šahladacž a hebi pomyšlicž: njedostanješch-li tu, majch se šwěta cželnječ. Wón ma hladač na Wóha, šwojeho šnješa, so by špóšnal, hdžže cžze jeho dowješcz. Šchtož Wóh wobradži, to šo poradž; ištož pak cžłowjela wola šbrašcheci, je živy šelški woheń.

Šduž bēchu nětko wjelbtudy wšchitke doščž šo napite, wša wón i šublow, kotrež bēšche šobu wšal, šlotu šoczolnu rynu, kotraž pol šchela wažesche, a diwaj rječajšaj na jeje ruzy, kotraž wobaj hromadže džekacž šchekelow štocho wažeshtaj, so by šo i wopredla tak ja jeje šlužbu podžatował.

Šžolna rynka bēšche rynka do noša. Hišcheže dženzka nošcha žónške w narańšchich krajach tajke rynki, něhdže tolet wulke, pšches nošowu šrejđžnu šczěnu, tak jo wona pšches hubu wiša. Tež ja našch cžah wuhladačch hišcheže wšchelate nimalc czežke, kaž bēšche tuta, a tak wulke, so je huba wošrejđž tuteje rynki.

Abrahamowy wotročł džěšche: Wója džowka, cžejja by ty? Wójwjeđł mi wšchal: je tež rum w tvojim nanowym domje, so bychmy šo pšches nōž tam hospodowali?

Wona wotmolwi jemu na prěnje praščenje: Ša šym Bethuelowa a Milžneho šynowa džowka, kotrehož je wona Mahorej porodžila.

A wona hišcheže dale k njemu džěšche, so by jemu tež na

drube praschenje wotmolwika: Mamy tež wjele słomy a pizy a rumo dońc, so móžecze jo wy pola naž pšes nóz hospodowac.

Nětko je wón jej ryuku, kotruž běche hižo pschihotował, pschih-powbnyl a jej ruczne ryuki na ruzny tyknyl.

Wjedžo nětko sawěcže, so je wona knjejowa wušwolena, potkilecše ho muž, so by ho knjesej modlił a dšesche:

Ahwaleny budž knjes, mojeho knjesa Abrahamu Bóh, kotruž njeye wotezahnył swoju šmilnosč a swoju wěrnosč wot mojeho knjesa; tež tu njeye šaprel knadu, hižo husto jemu wopokasani, a šwěru, hižo husto jemu šwajenu, hdyž šu ho Bože šlubjenja štale; pschetož knjes je nje na puczu pschemodžal k mojeho knjesa bratroweje šteži.

A holza doběža do města, so by wchitko, jchtož běche ho wonka pschi študni štale, wupowjedala w swojim macžernym domje, do kotrehož hišecze šluschesche, dokelž bě njewozjenjena.

(Potraczowanje.)

Lubosč wutrobu ščěroku czini.

Najch čas wo dźiwny njerodži. To pschindže wot šmuczenja, kotrež je pschirodospyt do čłowjekow pschinyješt. Wjele jich běbi myšli, dokelž šakowne pšnajemy, kotrež je Bóh do itwórbu položił, so Bóha nětko njetrjebamy; so ho dźiwny ženje štale nješbu, dokelž ho wchitko po pschirodných šakowach štawa. Šnajet historije, wošebje mišioniske historije, ho tajkej nudroščji šmeje. Žako jedyn najwjetichich dźiwow našeho čaha šewi ho nam wšednje rošščěrjenje Božeho kralestwa runje po tej wulkotnej měrje, kotruž je našy šbóžnik Mat. 13, 31, 32. wšnamjenil, pschi wšchem nje-pscheczelstwje a šadźěwčach šjesbóžnych šhesčšijanow. Haj, taž dźiwow šahroda ho mi w žytny nowym mišionistwje bratrowiška wošada šewi. Zeje mišionistwo je najwjetšche wot wšchitich němšich mišionistwow, hač runje tole małe žytkwinške šjednocenje w našej wótečinje jenož 32000 dušchow licži. Wot jeho wobštača, lěta 1732, je ho wjazy hač 2200 mišionarow wupóštalow; w tu šhwilu 184 w džele šteji. A hač runje tale mala wošada jenož 32,000 dušchow licži, wona tola ja šwoje mišionistwo lětuje 1½ milionow hriwnow wuda. Ša pał njewěm, hač je mjes tuty 32,000 dušchemi jenički milionar! Tole wošadne žiwjenje je po najlěpšim puczu, so by ho dopjeljenje dźiwneho šlubjenja Božeho widžalo. „Š jeneho budža tyhaž, a i najhubjeišeho šytny lud“, pschetož na tuty 32,000 domjaznych šhesčšijanow pschindže 94,000 šhesčšijanow se šyłow, kotrež šu wot mišionarow bratroweje wošady šhromadžene šjes tuch, kiž šu hižo w knjesu wušnyli.

Wobobnje mamy ho dźiwacž nad najmjeišchim ewangeliškim krajom w potnozy i niz wjele wjazy wobydlerjemi hač Barlin, mjenujzy Norwegiška. Hač runje ma wona do žyta jenož něšto wjazy hač 2 milionaj wobydlerjow, je tola wobdźiwana hódne, wultotne škutkowanje lubosčeje wopokasala. To běche wulkeho róžka 1844, jafo přeni mišionar Norwegiškeje, duchowny Schreuder, do južneje Afriki pschidže, so by norwegiške mišionistwo mjes Zulu-Kafframi šapocžal. Wórsy ho mišionistwo w Natalškej pschisamšny a pschede wšchem wot 1866 mišionistwo na šupje Madagaskar, hdyž dženka na 18 štajizach 40,000 šhesčšijanow licži a k temu šchule wot runje telko Madagašow wopuťuje. W jich šlubje šteji w tu šhwilu 40 mišionarow a 60 tam narodženyh duchownych.

Pschirunamy-li š tymile liczbami na pschitkad Bramboršku (šjes města Barlina) i něhdže 2½ miliona wobydlerjemi a prascheymy ho, šchto šu tuczi ja mišionistwo czimil. Norwegiške mišioniste towaštwó ma hišecze, hač runje šu wot lětow šem wšhelake drube towaštwó šhěte šroške, 900 powšchitkownych towaštwow a 2- hač 3000 žonjaznych towaštwow. Šdyž k temu pschicizich drube towaštwó, i towaštwami ša židowške a lóžnikowške mišionistwo, dyrbišch ho dźiwacž nad wulkim škutkowanjom lubosčeje maleho bratrowškeho luda, kotrež ho psches žyly kraj hač do najmjeišcheje wšy rošpschecžera. W čim pał leži pschicizina? W tym, so žony wšchudžom najwjetšche šahorjenje pokajaja a najwjazy darow lubosčeje šhromadža. A šchtož to ma, tón ma pschichod. Lubosč je wunamafaza a pschewo nowe žórka ja mišionistwo pyta: niz jenož wšhelake žonjaze džeła, kotrež móža ho trjebacž, ale to šhychišch tež wo plahowanju róžow, wo šhromadžanju róžoweho šymjenja, šadu wot wšeho šchotoma, wošmy abo jehnatow wšeteje wozny, haj, šamo w hornich šymnych krajinach ho štawa, so holzy mlodeho běhacž (Kientier) ša mišionistwo

woczahnu. Muzojo psches pschitkad žonow wabjeni šami džel šjeru na džele a rchytlojenju ša mišionistwo, wobdželanje mišionistich rolow, dželanšte a procenty nělajkeho džeła, mišionistke wozny atd. nadeńšchich pschewo husečšich. W nětotrych krajinach je rjane wachnje, so pschi šwošach a pschi drubich šwjedženjach na mišionistwo š darom šhominaju. Wo šhudyh rchaku, kiž měšesche pieč džeči, je šmate, so pieč lěť dotho i čezšim nalutowanjom placšim ša jene džečo w Madagaskar šapocžaj.

Tajki wobras norwegiškich mišionistich towaštwow njech jich prawje wjele wubudži, so praja: čimny teho runja! Psched něhdže 10 lětami w lěcze mišionist pscheczel i nětotrymi šewdželčanami psches kraj pucžowacše. Žako jene ranje psches wulki lěč šedžechu, se špodžiwanim šwjedženiš šhěrlich wot šylnych muzšich šhłowow w blššošči špěwany wuštyšchachu. Žako bliže pschidžechu, pytnychu šady šchotow nětotrych muži wšhelakeje šaroby, kotřiz po wšpěwanym šhěrlichu ho k šhromadnej modlitwje poklaknyu a potom šapocžachu pilnje šemju wobdželacž. Pucžowarjo, kotřiz běchu šměrom byli, so njebychu jich nutnosč molili, ho praschewo šhoniču, so ho tu rola ša mišionistwo džeła a šo ho tote džečo štajnje se špěwanjom a šhromadnej modlitwju šapocžnje a škoczi. Šhuboto šhuczi tuczi dale pucžowachu.

Ah, so bychmy tež my bóle hišecze šacžili, šak šbóžne je, něšto ša knjesa czimic. Mišionistwo je polo, na kotrymž móžemy šbóžy knjesej šlubječ. A hdyž naše šerbške mišioniste towaštwó šwój lětny šwjedžen pschichodni nježelu w štelizach šwječi, dopomimny ho na našu pschihšuschnosč a prascheymy ho: Šsmny my tež čimil, šchtož běchmy czimicž winoczi?

Wšhelake š bliska a š daloka.

Š Budžšina. Mjes tym, so šwěrne podawši a šutki i wulkim ropotom do přědka džeja; mjes tym, so jich šbože abo nješbože wšchitlich woczi na ho čehnje a je we wšchitlich ludži ereže, dže džeło Božeho kraleštwó w czimicje šwój pucž, a jenož jeho lubowarjo wježa wo próžy a štarošči, ale tež wo pomozu a dohyczu na jeho pucžach. Šchtož pał je wšchých šhesčšijanow najrjeišcha nadžija, to je knjesowe šlubjenje, so wolo teho, kotruž njepi, ani njebrěna, š radošču pohladnje taž na tu šhanku šmneje wody, šak na wšcho šhadne džeło, psches kotrež ho dušche wšchewjaja, a jich praschenjam ho špokojze wotmolowenje dawa. W tajkim džele knjesowym šteji najšhe lube šerbške lutherške knihowne towaštwó něł hižo wjele lěť ša šobu, a jezele lubym Šserbam i šbóžnym lětom nowe rjane šerbške nabožne kniži. Ššta šaso něł wšchitaj towaštwowaj šwěrnaj pohelnikaj, našy šhusta šattaj wo šakšich a našy šewětošaj do bramborškich wošadow. A šchto mataj šobu a šchto lubym Šserbam njepetaj? Pschede wšchem nowu towaštwowu knihu: „Šswjataj šakramentaj“, to je šakrament šwjateje šhčženizy a šakrament šwjateho woltarja abo Božeho woltarjanja, w katechismušowych přědowanjach wot šk šararja Šarjenta w šhwacžizach a diakonšha Domajški w šodžiju wukladowanaj. Krašne to přědowanja a wukladowanja dželbow katechismušha, kotrež maju ho w šožim domje rědo psches přědowanje wuložije. Wo wopšhyczeju tutyh knihow ho hišecze ras psche; najlěpje pał ho šbóžy towaštwowoh šhobštaw psches čitanje š wulkim wšhelom wo jich rjanošči pschewědže. — Šak je, taž knjes šarar šakub — kotruž je w tu šhwilu towaštwowoy wodžer — w pschěšklowje pišhe, něł š wuwšacžom jeničšich přědowanjom wo III. attiklu, žyly katechismuš w přědowanjach šerbštemu ludej wukladowanaj. Šobži ho šak, dokelž přěšhe šwjajšli šu hižo pokupjene, ša něšto lěť „šerbške katechismušowe přědarške kniži“ Šserbam do rukow položije. Bóh šohnuj wšchých, kotřiz k temu pomhachu!

— Šišecze juntróč lubych Šserbow a pscheczelow mišionistwa na to šedžblinych czimimy, so šmeje ho šwjedžen šwontowneho mišionistwa pschichodni nježelu, 14. julija w štelizach. Něšfe šemšchenje šapocžuje ho popołdnu w 2 hodž, šerbške popołdnu w ½4 hodžinach.

— Ššrjedu 3. julija čehnjeješe nowo wušwoleny žytkwinšti wučer k Šžornak, kotruž běche hač dotal i drubim wučerjom w šhornim šwjedže byl, nuts do mětna šwojeho noweho powoštanja. Šola šwjedžowsa pschi krajnych šwjedženiščich wrotach bu wot wučerjom, žytkwinšich a šhulšich přědšitečšerjom, šak tež wot šhulšich džeči powitany. Powitansku rěč dzeržesche šjes wučer Šuda šak tež jedyn šhulšič pschěšitečšer. Š šudžbu čehnjeješe čah nuts do šhulšič k wupšchenej rjanej novej šhuli. Šudy noweho knjesa žytkwinškeho wučerja šjes šarar šandrič

w němstej a herbstej rěči powita. Wjedźelu 7. julija mějesche ho jeho sapokasanje do zyrkwinskeho jastojnstwa w Božej kluźnje pšches knješa sararja Handrika.

— Kn. wučer Hocker w Hornjej Hórzy hwjećešche 25 lětny jubilej hwojeho wučerstwa w Hornjej Hórzy. Ze wschěd stron dosta sbožopšchecza a wopojatma luboše, kotrež ja to hwědźachu, kak lubowani a česčeny je wot hwojeje schulskeje wošady, kaž tež wot hwojich kolegow.

— Wulki hwjedźeni hwjećešche Wjeleczansta wošada sańdžemu pónđzeli. Pšchetož na tym dnju mějesche ho jakožtny kamjen sa nowu zyrkej položic. Jako ho wošada wjedźelu Kantate dželešche wot hwojeho stareho Božeho doma, běšche něotra wutroba hnutu pšchi dželenju wot teho měšna, kotrež běšche na wschě 300 lět wošadže w dobrých a lých dnjach k natwarjenju kluźilo. Nětko je ho stary twar, kiž běšche stary a dodžeržam, poterhal a nowe murje hu ho hižo je jemje posbchajle. Jakožtny kamjen leži něhdže $\frac{3}{4}$ m wyske jemje, tam hđžež budže wotatrušcheczo. Šwjedźeni položnja jakožtno kamjena mějesche ho pónđzeli popoldnju. Popoldnju w 4 hodžinach hibašche ho hwjedźeni čah i faršche dwora na watrušcheczo na pohrjebnišcheczu, hđžež je tež natrušcheczo zyrkej natwarjena. W hwjedźeni čahu běšche tež knjes can. cap. kantor Luseczanski i Wudyschina jako jastupječ tachantwa, kotrež ma kollatorstwo nad Wjeleczanstej wošadu. Pšchischi beču knješa dnachomni i wotolnošče. Do čaha beču jastupili knješa wučerjo, architektjo, wazry, zyrkwinscy a gmejnske pšchedscheczerjo atd. Wotolo jakožtno kamjena, kiž běšche i pletwami a wenzami wrypšchemy, a do kotrehož běšche kšchiz i liczbu 1901 wudypamy, běšche ho wošada w bohotej liczbe sescha. Šwjedźeni rěč džerčesche knjes superintendenta Kšchor i Nadeberga, wažnošć jakožtno kamjena wuložuju, kotrež wrěčo, do přěda a horje pokazuje. Knjes sarar dr. Wencz mějesche herbstu pohwječešni rěč, w kotrež jakožtny kamjen wosnamjenješche sa wopomnjeniski kamjen Wójšče pomozu, sa jakožtny kamjen nowocho Božeho doma, kiž chje nam byč dopomnjenje na rđžny kamjen, kiž je položem w Zefuku Křychtušu. Na to ho liczina, kiž mějesche ho do jakožtno kamjena samurjowacž, na pergamentowu papjeru špišana, čitajšche. Šerbsto a němste nowiny ho pšchipołožicnu, kaž tež kručni něčičišchich pjenjes. Na to pšchitomni knješa se sbožopšcheczajni słowami trójzy na jakožtny kamjen dyrchu. Modlitwa a žohnowanje hwjatocžnošć stónčicnu. Wny pšchecjenu, so by sbožownje sapočajny twar tež pšches Bože hnadne wodženje k sbožownemu kónzej dšchol a so by kluźil Bohu k česčej a wošadže k bohatemu žohnowanju.

— Kaž kšchicnu, budže ho lěšha Gustaw-Aboliski hwjedźeni we Wullich Šdžarach hwjećicž.

— Najtróžaja powječž dónđe i Konstantinopla, so je tam mór wudyril. Hdyž tež hu liczby thorych a semrjetich po powječžach jara nife, ho tola tutym turkowskim powječžam polnje wěrič njemóže a dyrbinu ho šterje boječ, so je wjazy thorych. Mór wubudža w našchich myšlach srudne wopomnječe na tamne čažy, hdyž je w našchich krajach a wošebje tež w Šserbach w 17. lěstotku jakožtnje sahadažal a zyle wšy wupnježal. W tamnych čažach je na pšchikad w Němistej na mór wumrjelo $1\frac{1}{4}$ milijona ludži. Troschi je, so je lěčarstwo w poslednim čažu postupowalo a so je tež hřědki pytało, tešle jakožtnej thorošej mjesy stajicž. Tola je mór tak jara natlazny, so dyrbja wyschnošče hwoju pšchisłuchnošć činič, so njeby ho tale jakožtna thorošć k nam sa-nješla. Wóh tón knjes chyz milo hwoju ruku nad našchim ludom džerčecž!

Wšchitto po rjadu.

W hofčenzu sa blidom hědžachu šchyrjo mlóđzi ludžo. Woni beču šhwilu hromadže powjedali, hješ teho so bychu ho šnali. Duž jedyn rjekny, so je po prawym čaž, so ho mjes hōbu pšcheditaja a namjetowasche, so chje wón sapočat činič. „Někam mjenujzy N. N.“, praji wón, „a pucžuju ja wulku šchleczěrnju, w kotrež ho blesche džělaja. Praju, so hēbi ani myšlicž njemóžecze, kello tajlich piwowych, winowych a palenzowych bleschow ho na hwěče pšchetrjeba!“ Zeho šuchod ho hmejšche: „Nó, to derje po rjadu džē“, praji wón. „W štaracze ho sa blesche, ja paš ja to, šchtož do nich pšchidže. Šzym pucžowal wulkeje paleinje w N. Chzemy tola hladacž, šchto nětko pšchidže“, wón pšchistaji ho k mlóđženzej pōdla njeho hědžazemu wobroczo. Tón

džiwne mjeswočzo pokasa. „Šchto na to pšchidže?“ praji wón šhutinje. „Sa to pšchemēčž njemóžu a wēm wotmolwjenje: row a kaječž na to pšchidžetej. Šzym jastupječ najwjetšecze mēšcheczanšče pšchewawainje kšchecžow. Nadžjomnje mōže našch pošledni Wam nětko wješelsche powjedčicž.“ „Ale tón bēšche hižo na tym, ho wotkalicž.“ „Spušchecze mi moje pšcheditajnja“, pytašche ho samolwječž; na wabjenje druhich dyrbjesche tola prajicž, šchto je. „Džělām pola šnateho kamjenječškarja knješa L.“, woslawuje wón pšchistaji. „Tam ho jenož pomuči na rowy džělaja“. Tak zyle po rjadu džē. Š bleschu a i palenzom ho sapočnje, potom pšchidžetaj kšchecž a kamjen na row.

Narod a domošandjenje.

Wulki hudžbnik Feliks Mendelssohn bu junu prašchany, čzej hudžbu ma sa najrjejšchu wote wšchilich, hacž Haydnowu, Mozartowu abo Beethovenowu — abo hudžbu štaršeho hudžbnika? Duž wulki wuměčž wotmolwi: Najrjejšche šhuti, kotrež hūm hdy kšchischał, nješhu i hudžby štaršeho abo mlóđšeho mišchra, ale to je hudžba natrušleho šhuta, to najrjejšche, šchtož hūm hdy w mojim žiwjenju kšchischał, přeni šhul nowonarodženeho džělčatka.

Man a macž wěšče i wutrobu drochemu muzej pšchisłuchujetaj, kotrež mjes tym dawno wjele wyschke šhuti kšchischi w tamnym hwěče.

A tola kaž rjany a drohi je přeni šhul džělčja: hūčšče dróžiczi a jdobničzi je pošledni. Hdyž mrejaza dušcha hwoje pošlednje idychničščo wudycha w modlitwje: Do twójcu rukow poručuju hwojeho ducha; ty hu mje wumohl, hwěny Božo! abo: Nětk pušchicž twójeho wotročka šmērom, pšchetož mojej wěči štej twójeho šbžnika widžatej! — Šsmjercž je pōžjeta do dobyčja? Šsmjercž, hđže je twoje žahadlo? Hđže je, hela, twoje dobyčje? Bohu budž džal, kiž nam to dobyčje dawa pšches našchego knješa Zesom Křychta, potom hwěči ho woblēczo lubecho mrejazeho, kaž Šchēžepanowu, pšchetož wón kšchischi hižo njebejški šhwalobny šhērlušch wumowenych, kotřiz wuhawaja: Tón knjes je wulke nad nami čimil, teho ho šradujmy! Zich rt je pošny hmečja a jich jash pošny šhwalenja; woni pšchidnu i wysłanjom, pšchetož wēčnja radosč je na jich hłowje.

Šwědł wěry.

W čažu pšchecžanja ewangelišch w Franowškej bēšche ho tež hugenotiški předar Rügere sajal a hwojej hūjerczi napšcheczo hladasche. Šedyn džēit ho pšcheczelej poradzi, pšchisłup k njemu doštač; jako ho šah wotkali, štražnika špizy namaka. Wón to Rügerej šdželi a wobaj džělčtaj hacž k jastwowym wrotam, kotrež je štražnikowymi klucžemi wotamknyšchaj.

Pšchecžel předarja napomnasche, i nim čeknječ, dokelž je šladnošć šhawnje wot Boha šlicžena.

Alle Rügere šnapšchecžiwu: „N ichto budže je štražnikom? Budža jeho škōžowacž, hdyž čeknu, a wón je pšcheco pšchecžiwu mi pšchecželnitwjo ho wopokasał. Nō, to ho nještanje. Moje čēto mōža moricž, ale našchu wēru tola je šwēta njewučžerja.“

Wón hišchecze juntrēčž žedžiwje do nozy pohlada, šamkny sahu burje a ho do jastwa wrēczi.

Dyžēit po tym wopušchēzi jastwo, ale so by byl k hūjerczi wjedženy.

Něšchto k rošpominanju.

Šchto je najšohatšchi?

Demokrit wotmolwi na tole prašchenje: „Kiž je na žadosčach šhudy.“ Sokrates na to šame prašchenje: „Kiž najmjenje potreba.“

Nqny narod.

Jako ho mrejazeho šchēžiwza woprašchachu, kak stary wón je, wotmolwi wón: „Šakle dwē lēče; pšchetož ja hwoje žiwjenje jenož wot teho čaža liczū, hdyž hūm Křychtuša jesnał a hūm i nowa narodženy; wōšombžecž lēt přjedy beču lēta hūjercze.“

Daljsche dobrowólne dary ja wbohe armeniske šhroty:

N. N. i N. k dalšchemu wocžehnjenju našchich šhrotow 2 hr. 50 np.

W mjenje wobohich šhrotow praji wutrobny džal

Šólč, redaktor.